

Datum 2025-04-25

Informationsklass Öppen

Diariennr (åberopas) A060.481/2025

Saknr 000

Polismyndigheten

ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.L6@regeringskansliet.se

Er referens Ju2025/00072

Några frågor om grundläggande fri- och rättigheter (SOU 2025:2)

Sammanfattning

Polismyndigheten tillstyrker förslaget om att det ska vara möjligt att begränsa föreningsfriheten när det gäller kriminella sammanslutningar.

Polismyndigheten ser även positivt på förslaget om att grundlagen inte ska hindra att medborgarskap fräntas i vissa fall men framför ett antal synpunkter, bland annat i fråga om vilka brott som ska kunna föranleda ett fräntagande. Vad gäller övriga förslag har Polismyndigheten inte några invändningar mot att de genomförs.

Polismyndighetens synpunkter

Grundlagsskyddet för föreningsfriheten i förhållande till kriminella sammanslutningar

Polismyndigheten ser positivt på förslaget om att möjliggöra begränsningar i föreningsfriheten i förhållande till kriminella sammanslutningar och har inga invändningar mot den föreslagna utformningen. En kriminalisering av deltagande i sådana sammanslutningar skulle ge Polismyndigheten ökade möjligheter att lagföra personer med ledande positioner inom kriminella sammanslutningar och därmed bidra till bekämpningen av den organiserade brottsligheten. För att en sådan reglering ska kunna få avsedd effekt är det dock viktigt att i lagstiftningsarbetet beakta det faktum att stora delar av den organiserade brottsligheten består av lösa nätverk och tillfälliga sammanslutningar.

I författningskommentaren ges exempel på brott som avses med sådan allvarlig brottslighet som föreningsfriheten föreslås kunna begränsas i förhållande till. Polismyndigheten vill i sammanhanget framhålla korruptionsbrottslighet som ett ytterligare exempel på sådan brottslighet som hotar grundlagsskyddade värden.

Grundlagsskyddet för rätten till medborgarskap

Förslaget att möjliggöra frångående av svenskt medborgarskap för medborgare med dubbla medborgarskap som har gjort sig skyldig till viss allvarlig brottslighet bör, om förslaget leder till lagstiftning, leda till ökade möjligheter att utvisa personer som begått allvarlig brottslighet, något som skulle kunna få positiva effekter för brottsbekämpningen.

I fråga om vilka brott som ska kunna leda till frångående av medborgarskap vill Polismyndigheten framhålla det samhällshot som allvarlig brottslighet som begås inom ramen för kriminella nätverk utgör. Detta talar för en utformning av bestämmelsen som medger frångående av medborgarskap vid sådan brottslighet. Läggs förslagets nuvarande lydelse till grund för det fortsatta lagstiftningsarbetet anser Polismyndigheten att det finns behov att ytterligare belysa vad som avses med brott som allvarligt hotar rikets säkerhet. Bland annat ger betänkandet inte ett entydigt svar på om sabotage- och terroristbrotten är tänkta att omfattas.

En annan aspekt att beakta i det fortsatta lagstiftningsarbetet är det faktum att det kan leda till en upplevelse av orättvisa och diskriminering att enbart den som har dubbla medborgarskap skulle kunna frångå sitt svenska medborgarskap. Detta skulle kunna utnyttjas av krafter som vill polarisera och splittra samhället och t.ex. bli föremål för digitala påverkanskampanjer.

Yttrandet har beslutats av rikspolischefen Petra Lundh efter föredragning av juristen Hanna Sonebäck. Vid den slutliga handläggningen har rättschefen Gunilla Hedwall och juristen Ida Salomonsson deltagit.

POLISMYNDIGHETEN

Petra Lundh

Hanna Sonebäck

Kopia till

Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstarorganisationerna
Rikspolischefens kansli